

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRẦN QUÝ HÙNG

**PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ NÔNG DÂN VÙNG
TÁI ĐỊNH CƯ THUỘC DỰ ÁN DI DÂN TÁI ĐỊNH CƯ
THỦY ĐIỆN SƠN LA TẠI HUYỆN TỬA CHÀ,
TỈNH ĐIỆN BIÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

TRẦN QUÝ HÙNG

**PHÁT TRIỂN KINH TẾ HỘ NÔNG DÂN VÙNG
TÁI ĐỊNH CƯ THUỘC DỰ ÁN DI DÂN TÁI ĐỊNH CƯ
THỦY ĐIỆN SƠN LA TẠI HUYỆN TỬA CHÀ,
TỈNH ĐIỆN BIÊN**

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số ngành: 8.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: TS. Nguyễn Thị Yến

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong bài luận văn này là trung thực.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn đầy đủ và các thông tin trích dẫn trong báo cáo này đã được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2017

Tác giả luận văn

Trần Quý Hùng

LỜI CẢM ƠN

Sau thời gian học tập tại trường Đại học Nông Lâm, được sự phân công của Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn dưới sự hướng dẫn của Tiến sỹ Nguyễn Thị Yến, tôi đã tiến hành nghiên cứu đề tài “Phát triển kinh tế hộ nông dân vùng tái định cư thuộc dự án di dân tái định cư thủy điện Sơn La tại huyện Tủa Chùa, tỉnh Điện Biên”.

Để có được kết quả nghiên cứu này, ngoài sự cố gắng và nỗ lực của bản thân, tôi đã nhận được sự giúp đỡ từ rất nhiều đơn vị và cá nhân. Tôi xin ghi nhận và bày tỏ lòng biết ơn tới những tập thể, cá nhân đã dành cho tôi sự giúp đỡ quý báu đó. Trước tiên, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc và kính trọng tới Tiến sỹ Nguyễn Thị Yến, là người trực tiếp hướng dẫn và giúp đỡ tôi trong suốt thời gian nghiên cứu đề tài và viết luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn sự góp ý chân thành của các Thầy, Cô giáo Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn đã tạo điều kiện thuận lợi cho tôi thực hiện và hoàn thành đề tài; xin trân trọng cảm ơn Ủy ban nhân dân huyện Tủa Chùa, tập thể Phòng Tài nguyên và Môi trường, Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Phòng Lao động, Thương binh và Xã hội, Ban quản lý dự án, Chi cục Thống kê, cấp ủy, chính quyền và bà con nhân dân các xã: Mường Báng, Huổi Sớ và Tủa Thàng trong huyện Tủa Chùa, tỉnh Điện Biên đã giúp đỡ tôi trong quá trình thực hiện đề tài trên địa bàn.

Tôi xin cảm ơn đến gia đình, người thân, các cán bộ đồng nghiệp và bạn bè đã động viên, giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình thực hiện đề tài này.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2017
Tác giả luận văn

Trần Quý Hùng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG	vii
DANH MỤC HÌNH VÀ SƠ ĐỒ	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Ý nghĩa khoa học và ý nghĩa thực tiễn của đề tài	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	4
1.1.1. Một số vấn đề lý luận về phát triển kinh tế nông hộ	4
1.1.2. Một số vấn đề lý luận về tái định cư thủy điện	9
1.2. Cơ sở thực tiễn	21
1.2.1. Chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về phát triển kinh tế hộ nông dân tái định cư	21
1.2.2. Tình hình phát triển kinh tế hộ nông dân tái định cư tại một số địa phương ở Việt Nam	26
1.2.3. Bài học kinh nghiệm cho phát triển kinh tế hộ nông dân tái định cư	29
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	30
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	30
2.1.1. Đối tượng nghiên cứu.....	31
2.1.2. Phạm vi nghiên cứu.....	31
2.2. Nội dung nghiên cứu	31
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.3.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu	31

2.3.2. Phương pháp thu thập tài liệu	32
2.3.3. Phương pháp tổng hợp và xử lý số liệu.....	33
2.3.4. Phương pháp phân tích số liệu	33
2.4. Hệ thống chỉ tiêu phân tích	35
2.4.1. Các chỉ tiêu phản ánh điều kiện sản xuất của hộ nông dân.....	35
2.4.2. Chỉ tiêu phản ánh kết quả và hiệu quả sản xuất của hộ nông dân.....	36
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	38
3.1. Khái quát đặc điểm về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của huyện Tủa Chùa, tỉnh Điện Biên.....	38
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	38
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	41
3.2. Sự hình thành và phát triển của khu tái định cư thuộc dự án di dân tái định cư thủy điện Sơn La tại huyện Tủa Chùa.....	46
3.3. Thực trạng kinh tế hộ nông dân vùng tái định cư thuộc dự án di dân tái định cư thủy điện Sơn La tại huyện Tủa Chùa.....	51
3.3.1. Tình hình cơ bản của khu tái định cư.....	51
3.3.2. Thực trạng sản xuất của các hộ nông dân điều tra	54
3.3.3. Thực trạng đời sống của hộ điều tra.....	70
3.3.4. Đánh giá của nông hộ tái định cư.....	72
3.3.5. Mối quan hệ giữa hộ tái định cư và hộ sở tại.....	76
3.3.6. Mong muốn của hộ tái định cư sau khi chuyển đến nơi ở mới.....	77
3.4. Các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển kinh tế nông hộ khu tái định cư thuộc dự án di dân tái định cư thủy điện Sơn La tại huyện Tủa Chùa.....	78
3.4.1. Ảnh hưởng của các yếu tố về điều kiện sản xuất.....	78
3.4.2. Ảnh hưởng của các yếu tố khoa học kỹ thuật, công nghệ.....	79
3.4.3. Ảnh hưởng của yếu tố thị trường đến sản xuất của hộ	80
3.4.4. Ảnh hưởng của yếu tố tổ chức sản xuất	80
3.4.5. Ảnh hưởng của yếu tố phong tục tập quán sản xuất	81
3.4.6. Ảnh hưởng của chính sách của Nhà nước.....	82

3.5. Đánh giá về phát triển kinh tế nông hộ khu tái định cư thuộc dự án di dân tái định cư thủy điện Sơn La tại huyện Tủa Chùa.....	83
3.5.1. Những kết quả đạt được	83
3.5.2. Tồn tại và hạn chế	84
3.5.3. Những nguyên nhân tồn tại, hạn chế.....	85
3.6. Định hướng và giải pháp chủ yếu nhằm phát triển kinh tế nông hộ khu tái định cư thuộc dự án di dân tái định cư thủy điện Sơn La tại huyện Tủa Chùa..	86
3.6.1. Định hướng phát triển kinh tế nông hộ	86
3.6.2. Giải pháp phát triển kinh tế nông hộ khu tái định cư thuộc dự án di dân tái định cư thủy điện Sơn La tại huyện Tủa Chùa.....	87
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	95
1. Kết luận	95
2. Kiến nghị	97
TÀI LIỆU THAM KHẢO	97
PHỤ LỤC	111

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

STT	Chữ viết tắt	Nguyên nghĩa
1	BQ	Bình quân
2	CD- ĐH	Cao đẳng, đại học
3	CP	Chi phí
4	Đ	Đồng
5	ĐVT	Đơn vị tính
6	GTSX	Giá trị sản xuất
7	HND	Hộ nông dân
8	HTX	Hợp tác xã
9	KD	Kinh doanh
10	KTNH	Kinh tế nông hộ
11	LĐ	Lao động
12	NĐ-CP	Nghị định - Chính phủ
13	NN	Nông nghiệp
14	QĐ-TTg	Quyết định - Thủ tướng Chính phủ
15	TĐC	Tái định cư
16	TN	Thu nhập
17	TT	Trồng trọt
18	UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG

Bảng 3.1. Dân số và lao động huyện Tủa Chùa giai đoạn 2014 - 2016.....	43
Bảng 3.2. Tốc độ tăng trưởng kinh tế giai đoạn 2014 – 2016 huyện Tủa Chùa	45
Bảng 3.3. Chuyển dịch cơ cấu kinh tế theo các ngành giai đoạn 2014 – 2016 huyện Tủa Chùa	45
Bảng 3.4. Một số chỉ tiêu chung của hộ nông dân khu tái định cư thuộc dự án di dân tái định cư thủy điện Sơn La tại huyện Tủa Chùa	50
Bảng 3.5. Diện tích, năng suất, sản lượng một số cây trồng chính giai đoạn 2014- 2016 ở khu TĐC huyện Tủa Chùa.....	51
Bảng 3.6. Tốc độ tăng trưởng đàn gia súc, gia cầm của khu tái định cư giai đoạn 2014- 2016	52
Bảng 3.7. Nhân khẩu, lao động và trình độ lao động của nông hộ điều tra năm 2016	54
Bảng 3.8. Diện tích đất đai bình quân của hộ điều tra năm 2016	55
Bảng 3.9. Chi phí sản xuất trồng trọt bình quân hộ điều tra năm 2016	56
Bảng 3.10. Chi phí sản xuất chăn nuôi bình quân hộ điều tra năm 2016	57
Bảng 3.11. Tài sản phục vụ sản xuất bình quân hộ điều tra năm 2016.....	58
Bảng 3.12. Giá trị sản xuất trồng trọt bình quân của hộ điều tra năm 2016	60
Bảng 3.13. Giá trị sản xuất chăn nuôi bình quân của hộ điều tra năm 2016	62
Bảng 3.14. Kết quả và hiệu quả kinh tế trong sản xuất nông nghiệp bình quân hộ điều tra năm 2016	63
Bảng 3.15. Thu nhập bình quân của hộ điều tra năm 2016.....	65
Bảng 3.16. Chỉ tiêu của các hộ điều tra năm 2016.....	70
Bảng 3.17. Tiềm nghi sinh hoạt của các hộ điều tra năm 2016	71

DANH MỤC HÌNH VÀ SƠ ĐỒ

Hình:

Hình 3.1. Sơ đồ hành chính huyện Tủa Chùa	38
Hình 3.2. Sơ đồ vùng ngập và khu tái định cư huyện Tủa Chùa	48
Hình 3.3. Thu nhập từ sản xuất nông nghiệp của hộ nông dân.....	64

Sơ đồ:

Sơ đồ 3.1. Cây mục tiêu phát triển kinh tế hộ khu tái định cư.....	67
Sơ đồ 3.2. Hệ thống cung cấp vốn cho nhóm hộ nghèo.....	90